

КРАЈОТ НА КЛЕОПАТРА СЕДМА

Плутарх детаљно ја опишува смртта на Клеопатра Седма. Крајна цел на Клеопатра била да ја обнови Македонската империја!

Пишува:
Александар ДОНСКИ

Во 41 година пред Христа Марко Антоние и Клеопатра заеднички живееле во Александрија, а во 40 година Марко Антоние заминал оттаму. Тогаш починала неговата сопруга Фулвија, а тој, за да ги смири односите со Октавијан Август, се оженил за неговата сестра Октавија (која тогаш била вдовица). Во меѓувреме Клеопатра му родила близнаци на Марко Антоние, кои ги добиле имињата Александар Хелиос (Сонце) и Клеопатра Селена.

ПОЧЕТНИТЕ УСПЕСИ

Марко Антоние на Клеопатра ѝ ги подарил териториите на Кипар, Киликија, Феникија, дел од Сирија, Јудеја и Арабија. Така, Клеопатра успеала значително да ја зголеми територијата на својата држава. Тогаш Египет за момент повторно ја вратил својата стара слава. Била изградена силна флота, која всушност му била потребна на Марко Антоние во неговата борба против опонентите во Рим. Но, во 36 година пред Христа, Марко Антоние доживеал пораз. Клеопатра била со него во Антиохија. Тогаш им се родил уште еден син, кого го нарекле Птолемеј Филадельф. Во 34 година пред Христа, Марко Антоние извојувал победа во Ерменија, од која добил значителни финансиски средства. Оваа победа била грандиозно прославена во Александрија. На јавната прослава Клеопатра била претставена како божицата Изида, а Марко Антоние себеси се претставил како македонскиот бог Дионис. Во тој победнички занес, Клеопатра и Марко Антоние и навистина посакале да создадат светска империја, исто како што тоа своевремено се обидел да го направи и Александар Македонски. Детален опис на овој победоносен занес

на Марко Антоние и на Клеопатра дал Плутарх, кој пишува:

"...Беа поставени два златни трона врз сребрена платформа. Едниот беше за него (Марко Антоние, з.м.), а другиот за Клеопатра. Покрај нивните нозе беа поставени пониски троновни за нивните деца. Тој ја прогласи Клеопатра за кралица на Египет, Кипар, Либија и дел од Сирија. За владетел кој ќе владее заедно со неа го прогласи Цезарион (Птолемеј Петнаесетти, з.м.), угледниот син од претходниот Цезар, кој ја остави Клеопатра со дете. Неговите сопствени синови од Клеопатра беа прогласени за кралеви над кралевите. На Александар тој му ги даде Ерменија и Медија, заедно со Партија, веднаш откако ќе биде заземена. На Птолемеј му ги даде Феникија, Сирија и Киликија. Александар беше изведен пред народот во медиска носија, со тијара со исправен врв, додека Птолемеј носеше чизми, наметка и македонска капа опфатена со дијадема, каква што по обичај носеа наследниците на Александар... И кога тие ги поздравива своите родители, едниот беше примен од стражари Македонци, а другиот од стражари Меди и Ерменци. Клеопатра тогаш, како и

претходните пати кога се појавуваше пред народот, беше облечена како божицата Изида и му се претстави на народот како Нова Изида". (Antony by Plutarch, Translated by John Dryden)

Во наведеното издание "Cleopatra VII, Ptolemaic Dynasty" (Design, Layout and Graphic Art by Jimmy Dunn, an Inter City Oz Inc Employee USA, 1996), откако е даден описот на оваа грандиозна прослава, авторот заклучува: **"Клеопатра сонувала да стане кралица на целиот свет".**

Дека крајна цел на Клеопатра Седма и на нејзиниот сопруг Римјанинот Марко Антоние било обновувањето на Македонската империја од времето на Александар Македонски смета и германскиот историчар Улрих Вилкен. ("Александар Македонски", Скопје, 1988, стр. 309). Всушност, фактот што тие покажувале почит кон културата на сите народи над кои владееле (преку јавното презентирање на нивните обичаи, носии и религиозни убедувања), е доволен показател дека тие и навистина сакале да ја обноват империјата на Александар Македонски. Не треба да потсетуваме дека така се однесувал и самиот Александар, кој исто така, јавно ја манифестираше својата длабока почит кон останатите народи.

THE END OF CLEOPATRA THE SEVENTH

**Plutarch described in detail the death of Cleopatra the 7-th
The end goal of Cleopatra was to re-establish the Macedonian
Empire!**

Writer:
Aleksandar DONSKI

In 41 BC Mark Anthony and Cleopatra lived together in Alexandria, and in 40 BC he left. That was when his wife died and he, in order to calm down the relations with Octavian August, married his sister Octavia (who was a widow). In the meantime Cleopatra gave birth to Mark Anthony's twins, who were named Alexander Helios (The Sun) and Cleopatra Selena.

THE INITIAL SUCCESS

Mark Anthony gave to Cleopatra the territories of Cyprus, Cilices, Fenikya, part of Syria, Judea and Arabia. So Cleopatra managed to increase the territory of her state considerably. Egypt then for a moment regained its former glory. A powerful fleet was built, which Mark Anthony need in his fight with his opponents in Rome. But in 36 BC Mark Anthony suffered a defeat. Cleopatra was with him in Antioch. Another son was born, who they named Ptolemy Philadelphian. In 34 BC Mark Anthony took a victory in Armenia, from which he gained considerable financial means. This victory was celebrated in Alexandria on a grand scale. On the public celebration Cleopatra was introduced as the goddess Isis, and Mark Anthony introduced himself as Macedonian god Deionise. In that victory fling, Cleopatra and Mark Anthony really wished to create a world empire, the same as in his own time Alexander the Great tried. Plutarch gave a detailed description of this victorious fling when he writes:

"... Two gold thrones were placed on a silver platform. One was for him (Mark Anthony) and the other one for Cleopatra. Beside their feet shorter thrones for their children were placed. He declared Cleopatra as the queen of Egypt, Cyprus, Libya and a part of Syria. For ruler who would reign together with her, he declared Caesarean (Ptolemy the 15-th), the distinguished son of the prior Caesar who left Cleopatra with a child. His own sons with Cleopat-

ra were declared kings above kings. To Alexander he gave Armenia and Media, together with Patria, immediately after it is conquered. To Ptolemy he gave Phoenicia, Syria and Cilices. Alexander was brought in front of the people in a median gown, with a pointed tiara, while Ptolemy wore boots, and Macedonian hat under a diadem the kind of which wore the heirs of Alexander... And when they saluted their parents, one of them was admitted by Macedonian guards, and the other one by Median and Armenian guards. Than Cleopatra as usual when she appeared in

front of the people, was dressed as the goddess Isis and introduced herself as the new Isis".

(Anthony by Plutarch, Translated by John Dryden).

In the quoted issue "Cleopatra VII, Ptolemaic Dynasty" (Design, Layout and Graphic Art by Jimmy Dunn, an Inter City Oz Inc Employee USA, 1996), after the description of this grandiose celebration was given the author concludes: **"Cleopatra dreamt of becoming queen of the entire world".**

The German historian Ulrich Vilken also recons that the ultimate goal of

Cleopatra the 7-th and her roman husband Mark Anthony was to re-establish the Macedonian Empire as it was in the time of Alexander the Great. (**"Alexander the Macedonian"**, Skopje, 1988, p. 309). Actually the fact that they showed respect to the culture of all the peoples which with they ruled (trough the public representation of their customs, gowns and religious convictions) is an enough of an indicator that they wanted to re-establish the empire of Alexander the Great. We should not remind you of the fact that that is the way Alexander himself acted, by publicly manifesting his deep respect to the rest of the peoples.

In 31 BC Mark Anthony divorced his wife Octavia. He minted a coin with the image of Cleopatra and himself. These coins are one of the most expensive and most looked for coins in the world of numismatics. Before that Octavian August declared war on Cleopatra. In the decisive battle between Mark Anthony and Octavian August, Octavian's fleet won. Mark Anthony received false news that Cleopatra was killed because of which he committed suicide. Cleopatra tried to negotiate with Octavian but he showed no interest for such negotiations. Plutarch gives an interesting fact that she (after realizing that there is no other way out) she decided to kill herself, but at first she didn't know how to execute it because she was constantly monitored by Octavian's guards. She asked her personal physician Olympus to give her an advice on how to poison herself. Later, Olympus wrote this and that record came to Plutarch personally who claims that he wrote it in his work.

THE DEATH OF CLEOPATRA

Later we read that Octavian August personally visited Cleopatra, who was in a depression. She tried to justify her support for Mark Anthony, but she wasn't convincing enough. Plutarch gives a description of her looks and says that although she was in a difficult mental state, she was still attractive and beautiful. He mentions the name of one of her servants by the name of Selevk (an ancient Macedonian name, from which we can see that she right up to her last moment was surrounded by Macedonians). **Octavian August left Cleopatra. Plutarch writes that a Roman (Cornelius Doable) sympathized with Cleopatra and secretly informed her that Octavian is planning to leave Egypt soon and that the plan**

Во 31 година пред Христа, Марко Антоние се развел од својата сопруга Октавија. Тогаш тој исковал монети со својот лик и со ликот на Клеопатра. Овие монети денес се едни од најскапите и најбараните во светот на нумизматиката. Претходно Октавијан Август ѝ објавил војна на Клеопатра. Во пресудната битка меѓу Марко Антоние и Октавијан Август, победила флотата на Октавијан Август. Марко Антоние добил лажна вест дека Клеопатра загинала, поради што извршил самоубиство. Клеопатра се обидела да преговара и со Октавијан Август, но тој не покажал никаков интерес за такви преговори. Плутарх дава интересен податок дека таа (откако сфатила дека за неа нема друг излез), решила да се самоубие, но отпрвин не знаела како да го изведе тоа затоа што постојано била надгледувана од стражарите на Октавијан Август. Таа го замолила својот личен лекар Олимп да ѝ даде совет како да се отруе. Подоцна, Олимп го запишал ова и тој запис стигнал лично до Плутарх, кој тврди дека оттаму го пренел во своето дело.

СМРТТА НА КЛЕОПАТРА

Потоа читаме дека Октавијан Август лично ја посетил Клеопатра, која била падната во депресија. Таа се обидела да ја оправда својата поддршка на Марко Антоние, но не била убедлива. Плутарх дава опис на нејзиниот изглед и вели дека, иако била во тешка психичка состојба, сè уште била привлечна и убава. Тој го спомнува и името на уште еден нејзин слуга, кој се викал Селевк (старо античко-македонско име, од кое гледаме дека таа до последен момент во своето опкружување држела Македонци).

Октавијан Август ја напуштил Клеопатра. Плутарх пишува дека еден Римјанин (Корнелие Долабела) ја симпатизирал Клеопатра и тајно ја извештил дека Октавијан Август планира набрзо да го напушти Египет и дека било планирано и таа да биде одведена, заедно со своите деца. Кога го слушнала ова, таа упатила молба до Октавијан Август да ѝ дозволи да го посети гробот на Марко Антоние. Плутарх ги цитира зборовите на Клеопатра, кои таа ги кажала пред своето последно обраќање пред гробот на Марко Антоние, кои се полни со емоции. Клеопатра, меѓу другото, рекла дека таа сега и самата е робинка и дека тоа е нејзината последна посета на неговиот гроб. Потоа таа ста-

вила цвеќе на гробот, го бакнала и заминала во своите одаи. Откако се искапела, наредила да ѝ донесат јадење. Тогаш еден нејзин слуга и донел кошничка. Стражарите на Октавијан Август му рекле на слугата да ја отвори кошничката за да видат внатре да нема нешто сомнително. Тој ја отворил и на површината се виделе само лисје и смокви. Слугата дури ги понудил и стражарите со смокви, но тие се насмеале и го пуштиле да влезе кај Клеопатра. Тогаш Клеопатра ја зела кошничката и наредила сите да излезат од просторијата, освен нејзините две најверни слугинки. Таа му написала писмо на Октавијан Август, во кое го замолила да ја погребва веднаш до Марко Антоние.

Кога Октавијан Август го прочитал писмото, сфатил за што станува збор и наредил веднаш стражарите да појдат кај неа. Тие влетале во нејзините одаи, пред кои стоеле другите стражари, кои зачудено ги пречекале. Сите заедно влегле внатре и ја виделе Клеопатра мртва, облечена во кралски алишта. Крај неа биле нејзините две слугинки, кои и самите биле на умирање откако влегле стражарите. Плутарх пишува оти некои претпоставувале дека Клеопатра и нејзините две слугинки умреле откако биле каснати од змија отровница, која била скриена во кошничката меѓу лисјето и смоквите, но дека други претпоставувале дека Клеопатра носела скриен отров во украсот на својата коса. Плутарх пишува и дека не била пронајдена змија во нејзините одаи, но дека имало некаква трага, налик на трага од змија, во песокот веднаш до прозорецот на одајата. Подоцна некои изјавиле дека на раката Клеопатра имала траги од змиско каснување. Оваа верзија ја прифатил и Октавијан Август, кој искрено жалел заради нејзината смрт и кој покажал восхит кон нејзиниот дух. Тој наредил таа да биде погребана покрај Марко Антоние, а наредил и да се направи статуа на Клеопатра, на која била прикажана змија околу нејзината рака. Достојно биле погребани и нејзините две верни слугинки, кои умреле заедно со својата кралица. Во продолжение читаме дека нејзината ќерка (од Марко Антоние) која, исто така, се викала Клеопатра била мажена за кралот од Јуба. Некои истражувачи на родословните табели сметаат дека постојат податоци за потомството на Клеопатра Седма дури до VI век по Христа.

was that she is to be taken also together with her children. When she heard this she pleaded Octavian to let her visit the grave of Mark Anthony. Plutarch quotes the words of Cleopatra, as she spoke them in her final address in front of the grave of Mark Anthony which is filled with emotions. Cleopatra among others, said that she herself is a slave now and that that is her final visit to his grave. She put flowers on the grave and kissed it and then she went to her chambers. After she bade, she ordered that food is to be brought to her. Then one of her servant brought a basket. Octavian's guards told him to open the basket so they can see that nothing is suspicious. He opened it and on the surface they saw only leafs and grapes. The servant even offered them some of the grapes but they laughed and let him to enter. Then Cleopatra took the basket and ordered everybody but her two most faithful servants to remain. She wrote a letter to Octavian in which she asked him to bury her next to Mark Anthony.

When Octavian read the letter, he realized what was going on and ordered the guards to go to her immediately. They burst in to her chambers, in front which the other guards stood who looked at them with amazement. All together they went in and saw Cleopatra death dressed in royal clothes. At her side were her two servants who were themselves about to die. Plutarch writes that some assumed that Cleopatra and her two servants died after they were bitten by a viper, who was hidden in the basket among the leafs and the grapes, but others assumed that she carried a hidden poison in the decorations of her hair. Plutarch also writes that the snake wasn't found in her chambers but the trace like that of a snake in the sand right next to her chamber window. Later some stated that there was a bite mark on Cleopatra's hand. This version was accepted by Octavian himself who truly mourned for her death and who showed admiration to her spirit. He ordered for her to be buried beside Mark Anthony and also ordered for a statue of Cleopatra to be made on which a snake around her arm is shown. Her two loyal servants that died together with her queen were also buried with honors. In continuation we can read that her daughter (by Mark Anthony) who was also named Cleopatra was married to the king of Juba. Some researchers of hereditary tables think that there are records for the descendents of Cleopatra the 7-th up till the 6-th century AD.

(продолжува)

(to be continued)